

KLASA:400-01/25-01/40
URBROJ: 2155-1-10/01-25-2
Omiš, 27.10.2025.

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA FINACIJSKOG PLANA ZA 2026. g.

Gradska knjižnica Omiš javna je ustanova osnovana za obavljanje knjižničarske djelatnosti. Prema namjeni i sadržaju knjižničkog fonda je narodna. Osnivač i vlasnik Gradske knjižnice Omiš je Grad Omiš. Akt o osnivanju javne ustanove Narodne knjižnice Omiš donijelo je Gradsko vijeće Grada Omiša na sjednici održanoj 9. ožujka 1999.g., a objavljeno je u Službenom glasniku Grada Omiša broj 1/99. Knjižnica ima svojstvo pravne osobe. Pravnu osobnost je stekla upisom u sudski registar Trgovačkog suda u Splitu br.Tt-99/2258-4 od 24.11.1999. Knjižnicom upravlja ravnateljica. 15.6.2001. ravnateljica donosi Statut na kojeg Gradsko vijeće daje suglasnost 3.8.2001. Izmjene i dopune statuta od 20.4.2010. uz suglasnost Gradskog vijeća Grada Omiša osnova su za pročišćeni tekst Statuta Narodne knjižnice Omiš kojeg ravnateljica donosi 3. veljače 2014. te podnosi Trgovačkom sudu izmjene. 2019. godine stupio je na snagu novi Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. Na temelju čl. 15. i čl. 18. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN17/19), ravnateljica je uz prethodnu suglasnost Gradskog vijeća Grada Omiša donijela novi Statut Gradske knjižnice Omiš koji stupa na snagu 14.6.2019. Ovim Statutom Narodna knjižnica Omiš mijenja naziv ustanove u Gradska knjižnica Omiš nakon čega Trgovački sud u Splitu registrira navedene promjene upisom u sudski registar te izdavanjem rješenja pod oznakom Tt-19/4953-4. Sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 36/2024) ravnateljica uz prethodnu suglasnost Gradskog vijeća donosi 26. lipnja 2024. novi Statut koji stupa na snagu 3.7.2024. Navedene promjene upisane su u sudski registar Trgovačkog suda u Splitu pod oznakom Tt-24/6222-2.

Djelatnost knjižnice obuhvaća nabavu knjižnične građe, stručnu obradu, pohranu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe, izgradnju zbirke, izradu biltena, bibliografija i drugih informacijskih pomagala, sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka, omogućavanje pristupačnosti knjižnične građe i informacija korisnicima, osiguravanje korištenja i posudbe građe te protoka informacija, pomoć korisnicima pri izboru i korištenju građe, informacijskih pomagala i izvora, kao i vođenje dokumentacije i statistike o građi i korisnicima, te o poslovanju, pripremanje i provedba kulturnih, informacijskih, obrazovnih i znanstvenih sadržaja i programa i obavljanje i drugih poslova sukladno novom Zakonu o knjižnicama (NN17/19), Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 36/2024) i drugim propisima vezanih za knjižničarsku djelatnost. Gradska knjižnica Omiš kod svih kategorija stanovništva, bez obzira na dob, spol, rasu ili socijalni status potiče korištenje knjižnicom i knjižničnom građom. Knjižnica potiče razvoj svih oblika pismenosti, promiče čitanje, posebno mladih, podrška je cjeloživotnom učenju, kulturno je i informacijsko središte zajednice u Gradu Omišu. Gradska knjižnica Omiš kao kulturno i informacijsko središte Grada Omiša i okolice važna je ustanova za poboljšanje kvalitete života građana i pojedinaca u svakom životnom segmentu, mjesto dostupnosti svim vrstama informacija te će kao takva neposredno utjecati na društveni razvoj lokalne zajednice. Knjižnica pokušava pomoću niza izvora i službi svim korisnicima osigurati pristup znanju i informacijama, cjeloživotnom učenju i djelima mašte u cilju zadovoljavanja obrazovnih i informacijskih potreba te potreba za osobnim razvojem, uključujući i razonodu i potrebe vezane uz slobodno vrijeme.

Rad knjižnice ima svoj dugogodišnji kontinuitet. U idućoj godini planiramo utrošak sredstva u iznosu od **225.000,00 €**, prema Uputama za izradu Proračuna Grada Omiša za razdoblje 2026. – 2028. godine.

Financijski plan se oslanja na Provedbeni program Grada Omiša za razdoblje 2025.-2029. godine.

Program 1009 PROMICANJE KULTURE provodit će se u Gradskoj knjižnici Omiš u slijedećim aktivnostima i projektima:

1. Aktivnost A309001 FINANCIRANJE REDOVNE DJELATNOSTI USTANOVA
2. Kapitalni projekt K309001 ULAGANJE U OPREMU

Financijski plan i programi proizlaze iz zakonskih osnova:

- Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN broj 105/97, 5/98, 104/00, 87/08, 69/09, 17/19, 98/19, 36/24)
- Zakon o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19, 151/22)
- Zakon o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi (NN 83/22)
- Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15, 69/22)
- Zakon o provedbi opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/18)
- Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/21) te sljedećih pravilnika:
 - Pravilnik o Upisniku knjižnica (NN 139/98, 25/17, 78/20)
 - Pravilnik o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 27/23)
 - Pravilnik o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 81/21)
 - Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 107/21)
 - Pravilnik o obveznom primjerku (NN 66/20, 157/22)

Ciljevi se utvrđuju prema misiji i viziji Gradske knjižnice Omiš.

MISIJA

- osigurati građanima Omiša i pripadajuće okolice slobodan pristup svim vrstama informacija na raznovrsnim medijima
- osigurati dostupnost informacija
- posebnu brigu posvetiti djeci i mladima (programi poticanja čitanja, ugodno okruženje u knjižnici, poticanje kreativnosti...)

- biti značajno kulturno središte područja na kojem djelujemo, s brojnim književnim susretima, promocijama i raznovrsnim programima namijenjenim svim dobnim skupinama građana;
- promicati lokalne i nacionalne kulturne vrijednosti i jačati vrijednosti demokratskog društva
- otvorenost, odgovornost, prepoznatljivosti knjižnice u zajednici stvarnih i potencijalnih korisnika.

VIZIJA

- mjesto slobodnog pristupa cjelokupnom znanju i civilizacijskim tekovinama za sve građane
- mjesto cjeloživotnog učenja i razvijanja svih vrsta pismenosti
- kulturno središte i mjesto susreta građana lokalne sredine
- čimbenik koji značajno utječe na poboljšanje kvalitete života građanina pojedinca u svakom životnom dobu
- mjesto gdje se prikupljaju, organiziraju i daju na korištenje informacije prema potrebama korisnika,
- mjesto koje međusobno povezuje i osigurava pristup lokalnim, regionalnim i globalnim izvorima znanja i informacija
- mjesto promoviranja kulturnih manifestacija od lokalne i nacionalne važnosti

CILJEVI

- ostvarivanje jednakih mogućnosti za sve građane regije Omiša u korištenju pristupa znanju i informacijama
- dostupnost i stručnost
- osiguravanje uvjeta za nabavu svih vrsta knjižnične građe
- kvalitativno i kvantitativno povećanje knjižnog i neknjižnog fonda

- podržavanje obrazovanja svih korisnika
- poticanje i promocija čitanja
- podizanje razina svih vrsta čitalačke i medijske pismenosti
- izgradnja kvalitetnih zbirki
- primjena Zakona o knjižnicama
- stvaranje uvjeta (prostor i oprema) prema Standardima za narodne knjižnice u RH
- zadovoljavanje društvenih, kulturnih i umjetničkih potreba građana kroz organizaciju književno-kulturnih programa i manifestacija
- formiranje zbirke knjiga na stranim jezicima u svrhu produkcije kulturnog turizma
- čuvanje baštine i kulturnog identiteta zajednice

POSEBNI CILJEVI

- promoviranje suvremenih hrvatskih pisaca i njihovih djela
- kvalitativno i kvantitativno povećanje fonda
- kulturne i javne djelatnosti (književni susreti, predavanja, tečajevi, radionice...)
- poticanje čitanja kod djece školske dobi i mladih
- promoviranje lokalno-zavičajne literature
- programi obrazovanja korisnika

NABAVA KNJIŽNE I NEKNJIŽNE GRAĐE

Osnovna djelatnost svake narodne knjižnice je nabava, stručna obrada, pohrana, čuvanje i zaštita knjižnične građe, posudba i davanje na korištenje građe. Razvoj knjižnične djelatnosti, dostupnost knjige svim građanima i poticanje čitanja, osobito među mladima su važni segmenti u očuvanju i jačanju hrvatske kulture, jezika i nacionalnog identiteta. Gradska knjižnica Omiš u svojim osnovnim ciljevima postavlja kao temelj osiguravanje uvjeta za nabavu svih vrsta knjižne i neknjižne građe i osiguravanje jednakih mogućnosti za sve građane regije Grada Omiša u korištenju pristupa informacijama. Nabava knjižnog i neknjižnog fonda provodi se redovito kupnjom, otkupom Ministarstva kulture i medija RH i

darom. Nabavkom knjižne i neknjižne građe kupnjom namjenski koristimo sredstva Ministarstva kulture, sredstva iz proračuna Grada Omiša i vlastita sredstva. Fond naručujemo prema planu nabave i Smjernicama za nabavu knjižne i neknjižne građe. Gradska knjižnica Omiš nastoji zadovoljiti zahtjeve lokalne zajednice, tj. korisnika za: tradicionalnom knjižničnom građom (stručnom i beletristikom), neknjižnom građom, pristupom novim informacijama kao i novim informacijskim tehnologijama, sustavnom izgradnjom zavičajne zbirke, a sve s ciljem popularizacije i poticanja čitanja među svim dobnim skupinama. Kriteriji za nabavu knjižne i neknjižne građe su: ugled autora i nakladnika, interes korisnika, pozicioniranost naslova na listama, novost informacija, dubina razrade teme, estetske vrijednosti, stil i jezik, kvaliteta prijevoda, tehničke i fizičke karakteristike (uvez, izgled, kvaliteta papira, tisak), cijena, recenzije uglednih autora, opremljenost bibliografskim podacima, kazalima. Prilikom nabave, zbog preuskog prostora, naručivat ćemo većinu naslova u jednom primjerku, osim lektirnih i/ili naslova koji zahtijevaju nabavu u većem broju. Zadovoljavat ćemo, prateći interese naših korisnika, potrebe za novitetima iz beletristike, kvalitetnim naslovima iz svih područja znanosti te knjižnom i neknjižnom fondu na stranim jezicima jer se nalazimo u turističkom mjestu pa omogućavamo domaćim i stranim turistima ljetni upis u našu knjižnicu. Posebnu pažnju u nabavi posvećujemo izgradnji zavičajne zbirke. Nabavnu politiku kreira ravnateljica u suradnji s djelatnicama, a u kreiranje nabave uključeni su i korisnici (na temelju razgovora s korisnicima, desideratom). Program nabave knjižnica izvodi samostalno ovisno o priljevu sredstava. Osoba zadužena za nabavu surađuje s ostalim djelatnicima knjižnice, nakladnicima, prati desideratu, nove i aktualne naslove u izdavaštvu. Prema načelu kvalitete, vrijednosti i potražnje, traži se ponuda od nakladnika, prema pristigloj ponudi ili u izravnom kontaktu s knjigom preko akvizitera koji posjećuju knjižnicu, naručuju se novi naslovi te na osnovi narudžbenice građa se dostavlja u knjižnicu, pregledava, upisuje u našu bazu podataka. Slijedi obavješćavanje korisnika o pristiglim novitetima. Obično u drugoj fazi nabave posjetimo Mediteranski festival knjiga i Interliber gdje na jednom mjestu imamo uvid u cjelokupno izdavaštvo s područja Republike Hrvatske te po najpovoljnijim cijenama možemo nabaviti naslove koji nam nedostaju.

Izvori financiranja:

Preko natječaja Ministarstva kulture za program Nabava knjižne i neknjižne građe i otkup Ministarstva kulture planiramo izdvojiti **11.800,00 €**, iz sredstava osnivača **7.000,00 €**, iz vlastitih sredstava planiramo izdvojiti **2.000,00 €**.

REDOVITO POSLOVANJE KNJIŽNICE (RASHODI ZA PLAĆE, RASHODI ZA MATERIJALNE TROŠKOVE)

Financijski plan podrazumijeva planiranje sredstava za redovito poslovanje knjižnice, za plaće djelatnica, rashode za usluge održavanja prostora, materijalne rashode za uredski materijal, električnu energiju, troškove telefona, pošte, sitnog inventara, materijala za čišćenje prostorija knjižnice. Rashodi za zaposlene iznose **139.000,00 €**, a odnose se na sredstva za plaće (**109.800,00 €**) za ravnateljicu, knjižničarku i dvije knjižničarske tehničarke, doprinose za zdravstveno osiguranje i ostale rashode za zaposlene za božićnice, uskrsnice, regres, dar za djecu i naknadu za troškove prehrane. Predviđamo troškove za stručno usavršavanje djelatnica (**1.000,00 €**) i troškove za službena putovanja u planiranom iznosu od **1.000,00 €** (seminari, savjetovanja, nabava na Interliberu). Za potrebe materijalnih troškova planiramo potraživati od osnivača **48.400,00 €** za nesmetano funkcioniranje ustanove. Najveća stavka su rashodi za električnu energiju (**9.000,00 € od osnivača i 400,00 € iz vlastitih sredstava**) jer smo otvoreni kroz čitav tjedan za korisnike tijekom čitavog dana i subotom kroz jutro. Za intelektualne i osobne usluge planiramo **7.500,00 €**, od toga **5.000,00 €** iz sredstava osnivača i **2.500,00 €** iz ostalih izvora (Ministarstvo kulture i medija RH, TZ Omiš). Ugovorom o djelu plaćamo majstora za sitne popravke, osobu za redovito održavanje PC-a i informatičke opreme (planirano: **3.500,00 €**) i ostale intelektualne usluge za sudionike u kulturnim manifestacijama.

Za ostale nespomenute rashode predvidjeli smo sredstva za zdravstveno osiguranje djelatnika, TV pretplatu, protokolarne potrebe, reprezentaciju, usluge platnog prometa, usluge zaštite prostora i opreme, usluge odvoza smeća.

Izvori financiranja:

Grad Omiš 48.000,00 €

KULTURNE AKTIVNOSTI, PROMOCIJE, EDUKATIVNI PROGRAMI

U sklopu redovne djelatnosti knjižnice prema postojećim propisima, standardima i zakonskim okvirima trebaju pripremati kulturno-animacijske i edukacijske programe i događanja, programe poticanja čitanja i razvoja čitateljske kulture. Naknade književnicima, znanstvenicima i umjetnicima koji sudjeluju na kulturnim manifestacijama u organizaciji Gradske knjižnice Omiš, a stvorili su autorsko djelo, namjeravamo isplatiti putem autorskih honorara. Već je navedeno da ćemo isplatiti autorske honorare iz stavke intelektualne i osobne usluge **(4.000,00 €)**

U idućoj godini organizirat ćemo uz redovite književne susrete, promocije knjiga i kulturna zbivanja vezana uz značajnije datume (Dan Grada, Mjesec hrvatske knjige, Dan hrvatske knjige, Dan dječje knjige, Noć knjige...). Književno-kulturna manifestacija *Jurini jablani* se održava od 1999. godine, krajem kolovoza u Zakuću pokraj Omiša, rodnom mjestu Jure Kaštelana, a posvećena je životu, radu i djelu velikog antologijskog pjesnika hrvatske književnosti. Svake godine u programu sudjeluju ugledni kulturni djelatnici, članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, književnici i sveučilišni profesori, poznavatelji Kaštelanova djela, dramski umjetnici, glumci i glazbenici. **Za *Jurine jablane* planiramo izdvojiti 3.000,00 € (izvori: natječaj Ministarstvo kulture 1.500,00 €, 500,00 €, natječaj TZ Omiš, 1.000,00 € vlastita sredstva).** Sudjelovat ćemo u *Tjednu Josipa Pupačića* te dodijeliti knjižničarsku nagradu najčitatelju ispred rodne kuće Josipa Pupačića. Redovni programi u našoj knjižnici su promocija knjiga, književne večeri, književni susreti s piscima, promocija nacionalne književnosti, promocija lokalno-zavičajne produkcije, predavanja, obilježavanje obljetnica, kreativne radionice, čitateljski klub, tečaj stranog jezika. Provodit ćemo programe poticanja čitanja, posebno za djecu školske dobi, osmišljavati programe kvalitetnog provođenja slobodnog vremena djece i mladih. Redovito ćemo organizirati bajkaonice i ljetni čitateljski izazov. Planiramo edukativne organizirane posjete predškolaca i osnovnoškolaca u svrhu poticanja korištenja knjižnice i knjižničnih usluga te sudjelovanje u nacionalnom projektu *Čitanje naglas*. Organizirat ćemo kazališne lutkarske predstave temeljene na poznatim književnim djelima i bajkama u svrhu oživljavanja i vizualiziranja bajke kako bismo potaknuli najmlađe korisnike na korištenje knjižnice i usvajanje navika čitanja.

Izvori financiranja:

Grad Omiš: 4.500,00 €

Ministarstvo kulture i medija RH: 2.000,00 €

Donacije: 500,00 €

ULAGANJE U OPREMU

U idućoj godini je potrebno zamijeniti dva starija računala, jedno za korisnike, jedan PC za knjižničarski program na pultu. Zbog problema sa smještajem knjiga, potrebno je planirati dodatne police za knjige. U idućoj godini planiramo kupiti nekoliko novih tapeciranih uredskih stolica za čitaonicu jer se tijekom dugogodišnjeg korištenja nekoliko stolica oštetilo pa ih je potrebno rashodovati.

Izvori financiranja :

Grad Omiš: 5.000,00 €

Postojeća zakonska osnova za provođenje programa:

- Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN broj 105/97, 5/98, 104/00, 87/08, 69/09, 17/19, 98/19, 36/24)
- Zakon o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19, 151/22)
- Zakon o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi (NN 83/22)
- Statut Gradske knjižnice Omiš
- Upute za izradu proračuna Grada Omiša za razdoblje 2026.-2028. godine

Uspješnost će se mjeriti nefinancijskim pokazateljima uspješnosti

-zbog malog priljeva sredstava, i to:

-brojem posuđenih knjiga

-brojem upisanih članova

-brojem događanja u knjižnici

-brojem posjeta korisnika

-brojem/vrijednošću nabavljene knjižne i neknjižne građe

➤ Pokazatelji u 2024. u odnosu na 2023.

OPIS	2023.	2023.	Index (%)
broj posuđene knjižne i neknjižne građe	17028	16732	98,26%
broj upisanih članova	846	861	101,77%
broj događanja u knjižnici	72	67	93,05%
broj posjeta korisnika	16114	24163	149,95%
broj nabavljene knjižne i neknjižne građe	963	1149	119,31%
sredstva za nabavu knjižne i neknjižne građe	17.021,25	18.733,00	110,05%

Postoji uhodani kontinuitet u svim pokazateljima. Vrlo su mala odstupanja su kod broja događanja u knjižnici (4 događanja manje u odnosu na prethodnu godinu) te neznatan pad broja posuđene građe. Broj upisanih članova je u blagom porastu, broj posjeta korisnika knjižnici se povećao, u bazu podataka uveden je veći broj novopridošlih naslova knjižne i neknjižne građe. Sredstva za nabavu knjižne i neknjižne građe su se povećala zbog novog modela otkupa Ministarstva kulture i medija.

Dugoročni ciljevi knjižnice su povećanje prostora (za 300 %), opreme (200 %-police) knjižnice.

Ravnateljica Gradske knjižnice Omiš:

Svjetlana Buljević, prof.

